

Skiriu savo močiutei Sagai Backman, kuri išmokė mane pamilti sportą. Be jo būčiau gyvenęs labai tyliai. Tikiuosi, kad didžiajame dangaus bare vaišinama geru sausu martiniu, o dideliame ekrane visada rodomi Vimbldono teniso turnyrai. Man tavęs trūksta.

Taip pat skiriu Nedai Shafti-Backman, mano linksmiausiai, protingiausiai, geriausiai draugei ir didžiausiai peštukei. Ji pakelia mane, kai to reikia, ir laiko ant žemės, kai esu to vertas. Asheghetam.*

* Aš tave myliu (pers.).

1

Vieną vėlų vakarą kovo pabaigoje paauglė pasiėmė dvivamzdį šrautinį šautuvą, išėjo į mišką, įrėmė ginklą žmogui į kaktą ir iššovė.

Šios istorijos apie tai, kaip ten patekome.

2

Bum, bum, bum, bum, bum.

Bjornstade, Lokių mieste*, kovo pradžia. Dar nieko neatsitiko. Penktadienis, visi tiesiog laukia. Rytoj Bjornstado ledo ritulio jaunimo komanda žais šalies aukščiausiosios jaunimo lygos pusfinalyje. Ar tai gali būti svarbu? Žinoma, ne taip svarbu. Jei tai būtų ne šiame mieste.

Bum, bum, bum, bum, bum.

Miestas, kaip visada, pabunda anksti – mažos vietovės turi nėsnausti, kad įsitvirtintų pasaulyje. Automobilių eilės aikštelėje prie fabriko jau apsnigtos, žmonės tyliai stovi eilėse prisimerkę ir pusiau sąmoningi, laukdami, kol elektroninės įėjimo kortelės patvirtins aparatui jų egzistavimą. Darbininkų balsai panašūs į telefono atsakiklio, o žvilgsniai buki, tarsi valdomi autopiloto. Žmonės trepsi, kad nuo batų nukristų purvinas sniegas, ir laukia, kol pasirinktas narkotikas – kofeinas, nikotinas arba cukrus – pasklis kraujyje ir privers jų kūnus reikiamai funkcionuoti iki pirmos pertraukos.

Keliu link didesnių gyvenviečių užu miško nurieda vykstantys į darbus kitose vietose. Kumštinės pirštinės bilsnoja į šilumos ventiliatorius, o keiksmoždžių repertuaras toks, koks būna tik prisigėrus, mirštant arba sėdint per šaltame „Peugeot“ per anksti ryte.

* *Björn* – lokys, *stad* (šved.) – miestas. (Čia ir toliau – vertėjos pastabos.)

Jei nutyla, gali išgirsti: bum, bum, bum, bum. Bum. Bum.

Maja pabunda savo kambaryje. Sienos išpuoštos piešiniais, pieštais pieštuku, ir bilietais koncertų, kuriuose ji lankėsi toli nuo čia, nors nė iš tolo tiek, kiek norėjo, ir visgi kur kas daugiau, nei leido tėvai. Vis dar su pižama ji guli lovoje ir groja gitara, kuri jai patinka visu kuo: jos svoris ant kūno, tai, kaip mediena atsiliepia į barbenimą pirštais, stipriai į dar ne visai pabudusią odą įsirežiančios stygos, paprasti tonai, minkšti rifai, – jai visa tai yra dieviškas žaidimas. Majai penkiolika metų, ji jau daug kartų mylėjo, bet gitara visada išliks jos pirmoji meilė. Gitara padėjo jai išverti gyvenimą šiame mieste, iškentėti tai, kad yra ledo ritulio klubo, esančio miške, sporto reikalų vadovo dukra.

Ji nekenčia ledo ritulio, tačiau supranta tėčio meilę jam, nes sportas yra toks pat instrumentas kaip jai gitara. Mama dažnai pašnabžda jai į ausį: „Niekada nepasitikėk žmonėmis, kurie neturi nieko, ką mylėtų visiškai beatodairiškai.“ Mama myli vyrą, kuris dievina miestą, dievinantį sportą. Čia yra ledo ritulio miestas. Apie gyventojus būtų galima pasakyti daug ką, bet jie patikimi. Čia gyvendamas žinai, ko gali laukti. Gyvendamas diena po dienos, diena po dienos.

Bum.

Netoli Bjornstado nėra nieko. Net žiūrint į žemėlapi vietovė atrodo nenatūraliai. Kai kurie apibūdintų taip: „Lyg girtas milžinas būtų pamėginęs siusiodamas parašyti savo vardą sniege.“ Santūresnis pasakytų: „Lyg gamta ir žmonės trauktų virvę, kovodami dėl gyvenamosios erdvės.“ Šiaip ar taip, miestas pralaimi. Jis jau seniai yra ką nors laimėjęs. Darbo vietų mažėja, žmonių kasmet taip pat, miškas kasmet praryja vieną ar du apleistus namus. Tais laikais, kai dar buvo kuo girtis, savivaldybė prie įvažiavimo pakabino iškabą su tuomet populiariu šūkiu: „Sveiki atvykę į Bjornstadą! Mes norime šiek tiek daugiau!“ Per keletą metų vėjas ir sniegas nušvitrina „daugiau“. Kartais gyvenvietė panaši į filosofinį eksperimentą „Jei miške išnyksta miestas, bet niekas to negirdi, argi tai svarbu?“

Norint atsakyti į šį klausimą, reikia paėjėti keletą šimtų metrų link ežero. Svetimiems ji niekuo neypatinga, bet tai ledo arena. Pastatyta darbininkų prieš keturias kartas, vyrų, kurie dirbdavo šešias dienas per savaitę ir norėjo ko nors tikėtis septintąją. Atrodo, kad visa ši paveldėta meilė, kurią miestas gali išspausti, vis dar skiriama šiam žaidimui: ledui ir arenos bortams, raudonomis ir mėlynoms linijoms, ledo ritulio lazdoms ir rituliui, kiekvienai jaunų kūnų valios ir jėgos kruopelei, kai jie visu greičiu lekia į kampus, gaudydami ritulį. Tribūnos pilnos kiekvieną savaitgalį, metai po metų, nors klubo rezultatai smuko kartu su miesto ekonomika. Galbūt kaip tik todėl žmonių tiek daug, – nes jie tikisi, kad klubui pakilus visa kita taip pat atsigaus tiesiog iš inercijos.

Dėl šios priežasties tokios vietovės visada privalo sudėti ateities viltis į jaunimą, nes jie vieninteliai neprisimena, kad yra buvę geriau. Tai gali būti palaima.

Taigi čia buvo suburta jaunimo komanda, lygiai taip pat, kaip vyresnieji kadaise kūrė savo gyvenvietę: sunkiai dirbdami, atlaikydami smūgius, nesiskųdami, tylėdami, su nuostata parodyti tiems didmiesčių šikniams, iš kur mes kilę.

Daugiau ne kažin ką čia parodysi, bet visi, čia pabuvoję, žino, kad tai ledo ritulio miestas.

Bum.

Amatui greitai sukaks šešiolika. Jo kambarys toks mažas, kad jei būtų didesniame bute, brangiame didmiesčio kvartale, vargu ar būtų laikomas bent drabužine. Tapetų visai nematyti per NHL* žaidėjų plakatus. Išsiskiria tik du dalykai: paties Amato nuotrauka, kurioje jam septyneri, mūvi per dideles pirštines, šalmas nusmukęs ant kaktos, pats mažiausias iš berniukų ant ledo; antras dalykas – baltas popieriaus lapas, ant kurio jo mama užrašė kelias maldos eilutes. Kai Amatas gimė, mama pasiguldė jį ant krūtinės ankštoje lovoje nedidelėje ligoninėje kitoje žemės pusėje. Jie

* Nacionalinė ledo ritulio lyga (angl. *National Hockey League* (NHL)) – Šiaurės Amerikos ledo ritulio lyga, laikoma pačia stipriausia pasaulyje.

buvo vienu du visame pasaulyje. Slaugytoja jai į ausį pašnabždėjo maldą, kurią, sakoma, ant sienos prie savo gulto buvo užsirašiusi Motina Teresė. Slaugytoja tikėjosi, kad ta malda suteiks vienišai moteriai jėgų ir vilties. Beveik po šešiolikos metų tas lapas vis dar kabo ant jos berniuko sienos. Žodžiai supainioti, bet motina užrašė juos taip, kaip atsiminė:

Sąžiningąjį kiti gali išduoti. Ir vis dėlto būk sąžiningas.

Visa gera, ką darai šiandien, rytoj kiti gali pamiršti. Ir vis dėlto daryk gera.

Amato pačiūžos kasnakt stovi prie pat lovos. „Jei gimei avėdamas šitas, tai motinai turėjo velniškai skaudėti gimdant“, – dažnai sako išsišiepęs senasis ledo arenos ūkvedys. Jis siūlė berniukui laikyti pačiūžas klubo sandėlio spintoje, bet tam patinka jas nešiotis. Nori būti šalia jų.

Amatas visose komandose būdavo mažiausias, niekada neturėjo tokių raumenų kaip kiti, niekada neužsimodavo taip stipriai. Bet šiame mieste jo niekas nepagauna. Dar nė vienoje komandoje jis nesutiko greitesnių už save. Amatas negali šito paaiškinti, bet spėja, kad čia yra taip pat kaip su smuiku, kuriame vieni mato tik lentutes ir varžtus, o kiti – muziką. Pačiūžos jo kūnui niekada nebuvo svetimos, atvirksčiai – kai apsiauna paprastus batus, jaučiasi tarsi jūreivis, išlipęs į sausumą.

Paskutinės mamos užrašytos eilutės primena:

Visa, ką pastatysi, kiti gali sugriauti. Ir vis dėlto statyk. Nes galiausiai svarbiausia bus tai, kas tarp tavęs ir Dievo, o ne tarp tavęs ir kity.

Iškart žemiau raudona kreida mažo vaiko ranka ryžtingai parašyta:

JIE SAKO, KA AŠ PER MAZAS ZAISTI. IR VIS DĒLTO TAPK LABAI GERU ZAIDEJU!

Bum.

Kartą Bjornstado ledo ritulio klubo A komanda tapo antra aukščiausiojoje šalies lygoje. Tai buvo daugiau kaip prieš du dešimtmečius ir tris divizionus, bet rytoj Bjornstadas vėl varžysis su

geriausiais. Tai kiek svarbios jaunimo varžybos? Kiek miestui gali būti svarbus kelių paauglių pusfinalis jaunimo lygoje? Žinoma, ne itin. Jei tai nevyktų būtent šiame žemėlapy taške.

Už poros šimtų metrų į pietus nuo kelio ženklų prasideda rajonas, vadinamas tiesiog Aukštuma. Tai nedidelis prabangių namų kvartalas su vaizdu į ežerą. Čia gyvena maisto prekių parduotuvių savininkai arba fabriko vadovai, arba tie, kurie važinėja į geresnius darbus didesniuose miestuose, kur personalo šventėse jų bendradarbiai išpūtę akis klausia: „Bjornstadas? Argi galima gyventi taip toli miške?“ Atsakymuose, žinoma, paminima medžioklė, žvejyba, gamtos artuma, bet iš tiesų beveik visi dabar svarsto, ar tikrai galima. Tiksliau – ir toliau ten gyventi. Ar liko kas nors daugiau, be namo vertės, kuri smunka kartu su oro temperatūra.

Paskui juos pažadina „bum“. Ir jie nusišypso.

3

Per daugiau nei dešimt metų aplinkinių namų kaimynai priprato prie garsų, sklindančių iš Erdalių sodo – bum, bum, bum, bum, bum. Tada trumpa pauzė, kol Kevinas renka ledo ritulius. Paskui vėl bum, bum, bum, bum. Jis buvo pustrėčių, kai pirmą kartą išmėgino pačiūžas, trejų, kai gavo savo pirmą lazdą, ketverių žaidė geriau už penkiamečius, penkerių – geriau už septynmečius. Žiemą, kai sukako septyneri, taip nušalo veidą, kad stovint arti ant skruostikaulių vis dar galima matyti baltas dėmeles. Tąkart popiet jis žaidė savo pirmosiose tikrose serijos rungtynėse ir paskutinėmis sekundėmis pramovė smūgį į atvirus vartus. Bjornstado mažieji laimėjo 12:0, visus įvarčius įmušė Kevinas, bet buvo neįmanoma jo paguosti. Vėlai vakare tėvai pastebėjo, kad jo nėra lovoje. Vidurnaktį pusė miesto jau šukavo mišką. Slėpynės Bjornstade – ne žaidimas, netoli nuėjusį vaiką praryja tamsa ir mažas kūnelis greitai sušąla trisdešimties laipsnių šaltyje. Tik auštant kažkas pastebėjo, kad berniukas ne tarp medžių, o ant ežero ledo. Jis buvo ten nusitempęs vartus, penkis ritulius ir visus kišeninius žibintuvėlius, kiek tik rado, ir valanda po valandos iš to paties kampo, iš kurio paskutinį kartą nepataikė per rungtynes, mušė įvarčius. Nešamas namo jis įniršęs verkė. Baltos dėmės ant skruostų taip ir neišnyko. Berniukui buvo septyneri ir visi jau tada žinojo, kad jame tūno lokys. Jo nesulaikysi.

Tėvai sode pastatė nedidelę aikštelę, joje jis pats kasryt nukasdavo sniegą, o kas vasarą kaimynai savo lysvėse aptikdavo prasmegusių ritulių. Dar ne viena karta savo gėlynuose ras vulkanizuotos gumos likučių.

Metai po metų jie matė, kaip auga berniuko kūnas, kaip vis stiprėja ir greitėja smūgis. Dabar jam septyniolika, ir šis miestas nė iš tolo nėra regėjęs tokio talento nuo tų laikų, kai jų komanda priklausė aukščiausiai lygai jam dar negimus. Vaikino sudėjimas, rankos, galva ir širdis sukurtos šiam sportui. O svarbiausia – jo žvilgsnis; atrodo, kad jis, skirtingai nuo kitų, ant ledo viską mato tarsi sulėtintame filme. Ledo ritulyje galima išmokyti daug ko, bet tas regėjimas arba įgimtas, arba jo neduota. „Kevinas? Jis tikras“, – sako Peteris Andersonas, klubo sporto reikalų vadovas, o tas jau žino, ką sako – jis pats buvo paskutinis tokio lygio Bjornstade iki Keviną, pasiekė Kanadą, NHL ir varžėsi su geriausiai pasaulyje.

Kevinas žino, ko reikalaujama, jam visi tai aiškino nuo pat tos dienos, kai pirmą kartą atsistojo ant pačiūžų. Tik visko. Iš jo bus pareikalauta visko, ką turi. Todėl kasryt, auštant, kol jo mokyklos draugai dar giliai miega po šiltomis antklodėmis, jis bėgioja miške, o paskui stovi čia ir – bum, bum, bum, bum, bum. Surenka ritulius. Treniruotės su jaunimo komanda kiekvieną popietę ir su A komanda kiekvieną vakarą, paskui sporto salė, tada dar vienas ratas miške ir dar valanda čia, nuo namo stogo šviečiant specialiai įtaisytiems žibintams.

Bum, bum, bum, bum, bum. Tai vienintelis dalykas, ko iš tavęs reikalauja šis sportas – tik viso tavęs.

Kevinas gavo pasiūlymų persikelti į visus didžiuosius klubus, lankyti ledo ritulio gimnaziją didesniame mieste, bet visiems atsakė „ne“. Jis yra Bjornstado vaikinai, jo tėvas – vyras iš Bjornstado. Galbūt kitose vietose tai nieko nereiškia, bet čia ši tą reiškia.

Tai kiek gali būti svarbus pusfinalis jaunimo komandų lygoje? Tik tiek, kad geriausia šalies jaunimo komanda likusiai šalies daliai vėl primins apie šios vietovės egzistavimą. Svarbus tik tiek, kad regiono politikai galbūt investuos pinigų ir įkurs ledo ritulio komandą čia, o ne kur nors Hede, ir didžiausi talentai šioje Švedijos pusėje panorės persikelti į Bjornstadą, o ne į didmiesčius. Tada A komanda, turėdama nuosavų ugdytinių, vėl pateks į aukščiausiąją lygą, vėl privilios didžiųjų rėmėjų, savivaldybė pastatys

naują ledo areną ir nuties platesnius kelius iki jos, galbūt net konferencijų salę ir prekybos centrą, apie kurią kalbėta tiek metų; tada bus galima įkurti naujų įmonių, daugiau darbo vietų, ir gyventojai pradės svarstyti, kad laikas ne parduoti savo būstus, o renovuoti juos. Tai būtų tiesiog svarbu ekonomikai. Išdidumui. Išlikimui.

Svarbu tik tiek, kad septyniolikmetis sode stovi nuo tada, kai nušalo skruostus naktį prieš dešimt metų, kai šaudė į vartus įvartį po įvarčio, ant pečių laikydamas visą gyvenvietę.

Tai reiškia tiesiog viską.

„Įduba“ yra kitame Bjornstado gale, į šiaurę nuo kelio ženklų. Miesto centre stovi kotedžai ir nedideli, vis paprastesni vidurinės klasės privatūs namai, o Įduboje yra tik nuomojami butai, pastatyti kiek įmanoma toliau nuo Aukštumos. Žinoma, iš pradžių tai buvo tik nevaizdingos geografinės pravardės – Įduba yra žemiau už visą miestą; ten šlaitai leidžiasi link seno žvyro karjero. Aukštuma yra ant kalno virš ežero. Bet kai žmonių pajamos pamažu atitinkamai diferencijavosi, pavadinimai įsitvirtino žmonių lūpose, kol tapo priklausymo klasei ženklu ir miesto dalies pavadinimais. Net mažiausiuose žemės taškuose vaikai anksti sužino, kad yra skirtinga socialinė tikrovė, o čia dar paprasčiau – kuo toliau nuo Įdubos gyveni, tuo geriau.

Fatima įsikūrusi dviejų kambarių bute pačiame Įdubos gale – toliau nėra kur. Ji švelniai ištempia savo sūnų iš lovos. Jis pasiima pačiūžas. Autobuse jie vieni, nesikalba. Amatas ištobulino gebėjimą transportuoti savo kūną beveik nepabudęs. Fatima jį meiliai vadina mumija. Ledo arenoje ji persirengia valytojos uniforma, o sūnus nueina ieškoti ūkvedžio. Iš pradžių Amatas padeda jai surinkti šiukšles tribūnose, kol mama jį apibara ir nuveja. Berniukas nerimauja dėl mamos nugaros, o ji nerimauja, kad kiti vaikai, pamatę sūnų su ja, ims jį erzinti. Kiek Amatas prisimena, pasaulyje visada buvo tik juodu. Kai buvo mažas, mėnesio pabaigoje jis čia rinkdavo skardines, kartais dar ir dabar.

Jis kasryt padeda ūkvedžiui, atrakina duris, patikrina dienos šviesos lempas, supakuoja ritulius, vairuoja ledo mašiną, paruošia salę dienai. Pirmieji, pačiu nepatogiausiu laiku, ateina dailiojo

čiuožimo sportininkai. Paskui visos ledo ritulio komandos, viena po kitos pagal rangą, o geriausias laikas paskirtas jaunimo ir A komandoms. Jaunimo komanda dabar pasiekė tiek daug, kad yra beveik pačioje hierarchijos viršūnėje.

Amatas jos dar nepasiekė, jam tik penkiolika, bet gal pavyks kitą sezoną. Jei darys viską, ko reikia. Jis žino, kad vieną dieną jis išsiveš iš čia mamą. Vieną dieną jam nebereikės visą laiką pridėti ir atimti, skaičiuojant pajamas ir sąskaitas. Būna akivaizdu, kurie vaikai gyvena namuose, galinčiuose pristigti pinigų, ir kokio amžiaus jie tai suvokia.

Amatas žino, kad jo pasirinkimo galimybės ribotos, todėl planas paprastas: patekti į jaunimo komandą, iš ten – į A komandą, iš ten – į profesionalų. Kai jo sąskaitoje pasirodys pirmas atlyginimas, jis atims iš mamos tą valytojos vežimėlį ir ji daugiau niekada jo nepamatys; jos skaudantys pirštai galės ilsėtis, o maudžianti nugara mėgausis ilgu miegu rytais. Daiktų jam nereikia. Amatas nori bent vieną vakarą užmigti neskaičiuodamas.

Kai Amatas baigia darbus, ūkvedys patapšnoja jam per petį ir paduoda pačiūžas. Vaikinukas jas apsiauna, pasiima lazdą ir iščiuožia į tuščią areną. Toks susitarimas – padeda ūkvedžiui pakelti sunkius daiktus ir stringančius aikštės bortų vartelius, prieš kuriuos ima protestuoti šiojo reumatizmas; po savo treniruotės Amatas vėl paruošia ledą ir už tai valandą gali treniruotis, kol pasirodo dailiojo čiuožimo sportininkai. Tai jo geriausios šešiasdešimt minučių kiekvieną dieną.

Vaikinukas įsikiša į ausis ausinukus, atsuka garsą iki galo ir pasileidžia visu greičiu. Per aikštę, trenkiasi į bortą taip stipriai, kad šalmas bilsteli į organinį apsauginį stiklą. Visu greičiu atgal. Dar kartą. Dar kartą. Dar kartą.

Fatima akimirksniai pakelia akis nuo vežimėlio ir leidžia sau kelias sekundes stebėti sūnų. Jos akys susiduria su ūkvedžio. Moteris be garso lūpomis ištaria „ačiū“. Ūkvedys tik linkteli ir paslapčia šypteli. Fatima prisimena, kaip keistai jautėsi, kai klubo treneriai pirmą kartą jai papasakojo, kad Amatas turi ypatingą talentą. Tada ji dar mažai suprato švedų kalbą. Kad Amatas galėjo čiuožti

pačiūžomis, nors vos mokėjo vaikščioti, jai atrodė tarsi dieviška paslaptis. Praėjo tiek metų, o ji dar nepriprato prie Bjornstado šalčio, bet išmoko mylėti šį miestą tokį, koks jis yra. Ir niekada gyvenime nebus keistesnio dalyko, kad berniukas, kurio ji susilaukė sniego niekada nemačiusioje šalyje, gimė sportui ant ledo.

Viename mažesnių namų vidury miesto iš dušo išeina sporto reikalų vadovas Peteris Andersonas, pridusęs ir paraudusiomis akimis. Beveik nemiegojęs. Vanduo nepajėgė nuplauti jaudulio. Jis du kartus apsivėmė. Anapus vonios kambario durų brazda Mira, ruošdamasi žadinti vaikus. Vyras tiksliai žino, ką ji pasakys: „Viešpatie, Peteri, tau daugiau kaip keturiasdešimt. Kai sporto reikalų vadovas prieš rungtynes jaudinasi labiau už jaunimą, tai gal laikas išgerti raminamųjų, alkoholinio kokteilio ir tiesiog šiek tiek atsipalaiduoti?“

Andersonų šeima gyvena čia daugiau kaip dešimt metų nuo tada, kai grįžo iš Kanados, bet jam iki šiol dar ne iki galo pavyko išaiškinti žmonai, ką Bjornstadui reiškia ledo ritulys. „Rimtai? Ar tu pats nejauti, kad jūs, suaugę vyrai, tapote šiek tiek egzaltuoti? – visą sezoną vis primindavo Mira. – Jaunimui septyniolika metų! Beveik vaikai!“

Iš pradžių jis tylėdavo. Bet vieną vėlų vakarą pasakė tiesą: „Žinau, kad tai tik žaidimas, Mira. Žinau. Bet mes esame miestas vidury miško. Neturime turizmo, kasyklų, aukštųjų technologijų pramonės. Čia tamsu, šalta ir nėra darbo. Jei galime padaryti šitą miestą vėl egzaltuotą, dėl bet ko, tada mums pasisėkė. Žinau, mieloji, tu ne iš čia, tai ne tavo miestas, bet apsidairyk: darbo vietos naikinamos, savivaldybė mažina finansavimą. Čia gyvena rūstūs žmonės. Mumyse tūno lokiai, bet mes patyrėme daug smūgių vieną po kito. Šiam miestui reikia kur nors laimėti. Mums reikia pajaušti, tik vieną vienintelį kartą, kad esame geriausi. Žinau, kad tai tik žaidimas. Bet... ne vien tik tai. Ne visada.“

Tuomet Mira stipriai pabučiavo jam į kaktą, apkabino, nusišypsojo ir švelniai sušnabždėjo į ausį: „Tu esi kvailys.“ Žinoma, toks ir yra, pats žino.

Išėjęs iš vonios kambario, jis beldžia į penkiolikmetės dukters duris, kol ši atsako gitara. Dukra dievina instrumentus, ne sportą. Būna dienų, kai jam dėl to labai liūdna, bet daugelį kitų dienų Peteris dėl jos džiaugiasi.

Gulėdama lovoje, išgirdusi beldimą Maja paskambina gitara garsiau. Už durų girdi tėvų balsus. Mama turi du universiteto diplomus ir gali cituoti visą įstatymų kodeksą, bet priremta prie sienos negali paaiškinti, kas yra *icing* arba *offside**. Tėtis, kuris gali smulkiai išaiškinti visas egzistuojančias ledo ritulio strategijas, neįstengia žiūrėti serialo, jei jame daugiau nei trys veikėjai, nes tada kas penkias minutes klausinėja: „Kas dabar vyksta? Kas čia toks? Kodėl tylėti, kodėl aš turėčiau tylėti? Neišgirdau, ką jie pasakė... Ar galime atsukti?“

Maja nusijuokia ir atsidūsta. Niekas taip netrokšta išsikraustyti iš namų kaip penkiolikmečiai. Kaip sako mama, išgėrusi tris ar keturias taures vyno, kai jai kantrybę labiausiai ėda šaltis ir tamsa: „Maja, šiame mieste gyventi neįmanoma. Čia galima tik išgyventi.“

Dar nė viena iš jų nežino, kad tai visiška tiesa.

* Nuošalė (angl.).